

[Tholstrup.]

Man kunne prøve at se på den netop offentliggjorte nationalbankbalance pr. 31. oktober og den tilsvarende balance ultimo oktober 1954. Det fremgår heraf, at staten siden udgangen af oktober 1954 har forøget sin nettogæld til nationalbanken fra 2 084 mill. kr. til 2 348 mill. kr. Den største del af gældstigningen i det sidste år skyldes statens træk på finansministeriets løbende konto. På denne konto er statens gæld siden udgangen af oktober 1954 steget fra 265 mill. kr. til 678 mill. kr., altså med 413 mill. kr. På kontokurantkonto havde staten dernæst for et år siden et tilgodehavende på 182 mill. kr., der nu kun beløber sig til 31 mill. kr., en tilbagegang på 151 mill. kr. Der er her en samlet tilbagegang på 564 mill. kr., altså en pengeudpumpning. Men der er også suget penge ind. Statens reguleringskonto er i det forløbne år nedbragt fra 3 215 mill. kr. til 3 124 mill. kr. eller med 91 mill. kr. På finansministeriets konti i henhold til særlige love henstår nu 1 481 mill. kr. mod 1 279 mill. kr. for et år siden. Her er en forbedring på 202 mill. kr. Statens gæld på andre konti er faldet med 7 mill. kr., tilsammen en forbedring på 300 mill. kr. Differencen mellem disse beløb er 264 mill. kr., som må være den nettopengeudpumpning, som har fundet sted. Hvis disse tal ikke er rigtige, beder jeg den højtærede finansminister om ved første lejlighed, hvor han har tid til at gennemgå tallene, at gøre rede for disse ting. Befolkningen kan ikke være tjent med ikke at have et eneste tal at kunne holde sig til.

Finansministeren (Kampmann): Det ærede medlem hr. Tholstrup ønskede at genoptage diskussionen om pengemængden og pengeudpumpningen her i landet. Jeg forstår, at det ærede medlem ikke forventer, at jeg skal vade videre i disse tal. Jeg kan gøre en principiel betragtning, som måske kan klarlægge problemet for det ærede medlem og andre ærede medlemmer her i tinget. Ved pengeudpumpning forstår man forskellige ting. Jeg forstår, at det ærede medlem derved tænker på ændringerne i statens mellemværende med nationalbanken, og det har det ærede medlem naturligvis lov til, det er bare en besværlig måde at diskutere tingene på.

Når økonomer taler om pengeudpumpning, drøfter man ændringerne i den samlede pengemængde i samfundet. Denne pengemængde påvirkes af forskellige forhold, bl. a. af ændringer i statens mellemværende med nationalbanken, et andet forhold er ændringerne i nationalbankens mellemværende med det øvrige samfund, og et tredje forhold, der påvirker den samlede pengemængde i samfundet, er ændringer i valutastillingen. Jeg har ikke noget imod at fremlægge tal, det har vi gjort før, men jeg synes, det mest belejlige tidspunkt hertil er ved finanslovsforslaget fremsættelse nu i slutningen af november måned. Jeg skal ved den lejlighed gerne forsøge at opridse disse forskellige tal, der forhåbentligt så kan danne grundlag for en saglig diskussion om disse problemer. Jeg nærer ligesom det ærede medlem ønske om en sådan saglig diskussion.

Det ærede medlem hr. Martin ændrede ikke sin første indrømmelse af, at pengemængden i samfundet ikke var øget. Han siger, at der er foregået en opsugning og en udpumpning, og det er rigtigt. Der går en strøm ind i statskassen og en strøm ud af statskassen, ind i nationalbanken og ud af nationalbanken, og naturligvis har det nogen betydning, hvor store disse strømme er. Men det, vi har diskuteret hidtil, er dog trods alt, om bevægelserne ud er større end bevægelserne ind, og det er væsentligt at få fastslået, at dette ikke har været tilfældet, når man ser på den samlede pengemængde. Når man ser på ændringerne i prisniveau o. lign. og i statens mellemværende med nationalbanken, har stillingen praktisk talt været uændret i det sidste år.

Endelig har det ærede medlem hr. Aksel Larsen stillet mig et enkelt spørgsmål om, i hvilken forbindelse disse bemærkninger om krav og tilbud er fremkommet, og da det interesserer det ærede medlem så meget, kan jeg såmænd godt fortælle det. De fremkom i forbindelse med et spørgsmål om årsagerne til prisstigningerne her i landet, og jeg gennemgik da de forskellige årsager. Der kunne være tale om ændringer i pengemængden, om udefra kommende prisstigninger på eksport- og importvarer, og endelig om, at lønninger, avancer o. lign. var steget.

Det, jeg gjorde opmærksom på — det